

Právní výklad k zákonnému zmocnění odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

K obecně závazné vyhlášce obce, kterou se zakazuje konzumace alkoholických nápojů na veřejně přístupném místě nebo veřejnosti přístupné akci, pokud je toto místo nebo akce přístupná osobám mladším 18 let a kterou se reguluje v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitém místě prodej, podávání a konzumace alkoholických nápojů v případě konání kulturní, sportovní nebo jiné společenské akce přístupné veřejnosti

---

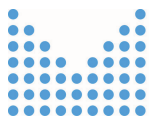
Dne 31. května 2017 vstoupí v účinnost zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, jehož hlavním obecným cílem, jak vyplývá z důvodů zprávy k tomuto zákonu, je posílení ochrany zdraví před škodlivými účinky tabáku, alkoholu, jiných návykových látek a návykového chování. Cílem na úseku ochrany zdraví před škodlivými účinky alkoholu je omezení jeho dostupnosti, omezení míst prodeje lihovin, zavedení nových povinností pro prodejce alkoholických nápojů vedoucí k omezení dostupnosti alkoholu a zajištění dodržování zákazu prodeje alkoholu dětem a mladistvým.

Změny dozná i dosavadní právní úprava záchytné služby jako zdravotní služby, která je nově zahrnuta do právní úpravy v oblasti specifických zdravotních služeb podle zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů. Přijetím nového zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek se předpokládá i zlepšení vymahatelnosti zákona, a to zejména v souvislosti se zákazem prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků osobám mladším 18 let (zpřesnění působnosti kontrolních orgánů, rozšíření kontroly o další kontrolní orgány, rozšíření o nové skutkové podstaty správních deliktů, úprava sankcí za správní delikty, související novelizace přestupkového zákona).

Nabytím účinnosti nového zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek bude zrušen stávající zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek umožňuje na základě zmocnění v § 17 obcím obecně závaznou vyhláškou:

a) zakázat konzumaci alkoholických nápojů na veřejně přístupném místě nebo veřejnosti přístupné akci, pokud je toto místo nebo akce přístupná osobám mladším 18 let,

b) omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitém místě prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů v případě konání kulturní, sportovní nebo jiné společenské akce přístupné veřejnosti.

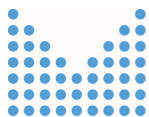
a) Zákaz konzumace alkoholických nápojů na veřejně přístupném místě nebo veřejnosti přístupné akci, pokud je toto místo nebo akce přístupná osobám mladším 18 let

Cílem zákonného zmocnění je dle důvodové zprávy posílení pravomoci obce v oblasti ochrany před nežádoucí konzumací alkoholických nápojů na místech, kde se zdržují osoby mladší 18 let, jako jsou např. dětská hřiště nebo prostory v okolí škol a školských zařízení. Předmětné zákonné zmocnění fakticky doplňuje možnost obcí regulovat konzumaci alkoholu na některých veřejných prostranstvích obce obecně závaznou vyhláškou na základě § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, v případech, pokud se vzhledem ke konkrétním místním podmínkám jedná o jev, který je způsobilý narušit veřejný pořádek, dobré mravy či bezpečnost, zdraví a majetek v obci. Účelem zákonného zmocnění v zákoně o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek však není ochrana veřejného pořádku, ale zamezení negativního příkladu konzumace alkoholických nápojů pro osoby mladší 18 let.

Zákaz konzumace alkoholických nápojů lze vztáhnout pouze na taková místa a akce, které jsou přístupné veřejnosti a v rámci toho i osobám mladším 18 let. V obecně závazné vyhlášce lze zakázat konzumaci alkoholických nápojů jak na veřejně přístupných místech a akcích zároveň, tak jen například na veřejnosti přístupných místech či akcích samostatně. Veřejnosti přístupná místa je třeba v obecně závazné vyhlášce vymezit dostatečně určitě, aby bylo zcela zřejmé, na které prostory se zákaz vztahuje. V případě veřejnosti přístupných akcí mohou být v obecně závazné vyhlášce určeny druhově i uvedením konkrétního názvu akce.

b) Omezení nebo zákaz v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitém místě prodeje, podávání a konzumace alkoholických nápojů v případě konání kulturní, sportovní nebo jiné společenské akce přístupné veřejnosti

Zákonné zmocnění dává obcím možnost, formou obecně závazné vyhlášky vydané v samostatné působnosti, omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů v případě konání kulturní, sportovní nebo jiné společenské akce přístupné veřejnosti.

„Určitá místa“, kde lze prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů vyhláškou omezit nebo zakázat, se nemusejí nutně nacházet přímo tam, kde se koná kulturní, sportovní nebo společenská akce přístupná veřejnosti. Pokud by zákonodárce chtěl zmocnit obec ke stanovení omezení nebo zákazu prodeje, podávání a konzumace alkoholických nápojů přímo na vyjmenovaných akcích, učinil by tak výslovně.

Z logického výkladu zmocnění lze i s ohledem na ústavně zaručenou ochranu vlastnického práva a podnikání dovodit, že obec může omezit nebo zakázat určité činnosti pouze na místech veřejně přístupných. To je i závěr Ústavního soudu obsažený v nálezu Pl. ÚS 42/96. Z uvedeného vyplývá, že „určitými místy“, kde lze omezit nebo zakázat prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů, mohou být toliko veřejně přístupná místa.

Zatímco zákaz představuje pro určité místo a čas absolutní příkaz pro jeho adresáty zdržet se prodeje, podávání a konzumace alkoholických nápojů, omezení těchto činností naopak znamená, že je lze v omezeném rozsahu vykonávat.

Podle uvedeného zmocnění lze prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů omezit **nebo** zakázat v určitých dnech **nebo** hodinách **nebo** na určitých místech. Jazykovým i účelovým výkladem je třeba obsah zmocnění vyložit tak, že všechny uvedené varianty jsou rovnocenné a mohou ve vyhlášce stát vedle sebe, aniž jedna vylučuje druhou. Jinými slovy lze jednou vyhláškou „omezit i zakázat“ a lze v ní vedle sebe užít a kombinovat „dny, hodiny a místa“. Vždy však musí být zákaz či omezení stanoveny právním předpisem obce dostatečně jasně, srozumitelně a určitě, a to co do určení místa a času, na něž se zákaz nebo omezení vztahuje.

Legislativnímu cíli pak odpovídá, budou-li „*prodej, podávání a konzumace alkoholických nápojů*“ v případě konání uvedených akcí zakázány nebo omezeny současně. Naopak, pokud by se zákaz nebo omezení na některou z těchto činností nevztahoval, je pravděpodobné, že by se takový předpis minul svým účinkem a jeho vydání by nenaplnilo účel aprobovaný zákonem.

-
- tento materiál popisuje právní stav ke dni zpracování
  - právní názor uvedený v tomto materiálu není právně závazný, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze soud
-